

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: M. A., narozená X, bytem P.,
zastoupená: JUDr. Martin Aleš, advokát se sídlem Houškova 30, 326
00 Plzeň,

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, IČ 00551023, se sídlem Na
Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2 (dále jen **MPSV**),

v řízení o žalobě ze dne 26.6.2020 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28.4.2020 č.j. MPSV-
2020/86235-914, o dávku státní sociální podpory rodičovský příspěvek,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven termín žaloba, účastníci jsou označováni žalobce a žalovaný. Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci stav ke dni 28.4.2020, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Ve věcech státní sociální podpory rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

2. **Včasnou žalobou** ze dne 26.6.2020 se žalobkyně domáhala zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného č.j. MPSV-2020/86235-914 ze dne 28.4.2020, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Plzni (dále jen **úřad práce** či **ÚP**), ze dne 26.3.2020 č.j. 88102/20/PM (dále též **prvoinstanční rozhodnutí** či **rozhodnutí ÚP**), o nepřiznání dávky státní sociální podpory rodičovský příspěvek ode dne 1.1.2020, když žádala o čerpání rodičovského příspěvku ode dne 1.1.2020 pro dítě M. A., nar. X, o něhož celodenně pečovala a jež dosud nedosáhlo věku 4 let.
3. **V žalobě** žalobkyně vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, protože žádostí ze dne 13.2.2020 usilovala o čerpání dávky až do maximální celkové částky 300 000 Kč dle § 30 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění zákona č. 363/2019 Sb. (dále jen **zákon o SSP**), neboť měla za to, že na čerpání celé částky má nárok, neboť stále pečuje o dítě, které ke dni podání žádosti o čerpání dávky nedosáhlo 4 let věku. Její nárok ke dni podání žádosti nezanikl ani z důvodu narození mladšího dítěte. Přechodná ustanovení zákona č. 363/2019 Sb., kterými je navýšení odepíráno těm rodičům, kteří před 1.1.2020 vyčerpali částku 220.000 Kč rodičovského příspěvku (což je i její případ), považuje za protiústavní a má za to, že by neměla být aplikována. Novela zákona o SSP od 1. ledna 2020 navyšuje částku rodičovského příspěvku z 220.000 Kč na 300.000 Kč. Přechodná ustanovení upřesňují, že se navýšení vztahuje i na rodiče, kteří příspěvek začali čerpat již dle předchozí úpravy. Z této skupiny rodičů však vylučuje ty, kteří částku 220.000 Kč před 1. lednem 2020 dočerpali proto, že zvolili možnost rychlejšího čerpání dávky, kterou jim zákon nabízí. Tito rodiče takový důsledek rychlejšího čerpání přitom nemohli předpokládat. Ministryní práce byli naopak dlouho ujišťováni, že nárok na navýšení budou mít všichni rodiče dětí do 4 let. Přechodná ustanovení jsou diskriminační a porušují právo na legitimní očekávání; v podrobnostech odkázala na návrh na zrušení zákona projednávaný Ústavním soudem pod sp. zn. Pl. ÚS 1/20 a závěrem žalobkyně požadovala náhradu nákladů řízení bez specifikace.
4. **Napadeným rozhodnutím ze dne 28.4.2020 č.j. MPSV-2020/86235-914**, jehož kopie byla připojena k žalobě, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí ÚP ze dne 26.3.2020 a uvedené rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 28.4.2020 žalovaný popsal průběh řízení, kdy ÚP rozhodl podle § 30 odst. 1 zákona o SSP nepřiznat rodičovský příspěvek od 1.1.2020 s tím, že účastník řízení (tj. žalobkyně) dne 30.11.2018 vyčerpал celkovou částku rodičovského příspěvku ve výši 220 000 Kč na dítě A. M., narozen X, proto nesplňuje podmínku pro přiznání nároku na rodičovský příspěvek od 1.1.2020 v celkové výši 300 000 Kč se zohledněním již vyplacené částky rodičovského příspěvku a tudíž na základě uvedeného nelze přiznat dávku rodičovského příspěvku na

základě žádosti o rodičovský příspěvek podané dne 13.2.2020. Dále bylo mimo jiné uvedeno, že podle věty první odst. 1 Čl. II Přechodná ustanovení zákona č. 363/2019 Sb., kterým se mění zákon o SSP, rodičovský příspěvek ve výši podle zákona o SSP, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, náleží od kalendářního měsíce, ve kterém tento zákon nabude účinnosti, a to také rodiči, který pečuje o dítě nebo děti do 4 let věku, které jsou nejmladší v rodině, a zároveň nedočerpал k tomuto datu celkovou částku rodičovského příspěvku na toto dítě či děti ve výši podle zákona o SSP, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. A podle odst. 2 Čl. II Přechodná ustanovení zákona č. 363/2019 Sb., kterým se mění zákon o SSP, v případě rodiče, který sice pečuje o dítě nebo děti do 4 let věku, které jsou nejmladší v rodině, ale již dočerpал k datu nabytí účinnosti tohoto zákona celkovou částku rodičovského příspěvku ve výši podle zákona o SSP, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, již rozdíl mezi celkovou částkou rodičovského příspěvku podle zákona o SSP, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a nejvyšší částkou rodičovského příspěvku podle zákona o SSP, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nenáleží. Rovněž bylo citováno ustanovení § 30 odst. 1 a odst. 6 zákona o SSP.

Žalovaný také uvedl, že z obsahu spisu ÚP bylo zjištěno, že žalobkyni byl na základě žádosti o rodičovský příspěvek ze dne 29.5.2017 a rozhodných skutečností rozhodnutím ze dne 14.06.2017 č.j. 154888/17/PM přiznán rodičovský příspěvek na dítě M. A. (výše uvedený) ode dne 7.5.2017 ve výši 8 248 Kč, a ode dne 1.6.2017 byl zvýšen z 8 248 Kč na 11 500 Kč měsíčně. Oznámením o změně výše dávky státní sociální podpory č.j. 303270/18/PM ze dne 12.11.2018 byl rodičovský příspěvek ode dne 1.11.2018 zvýšen z 11 500 Kč na 16 252 Kč. V oznámení úřadu práce je uvedeno, že po odpočtu všech vyplacených částek rodičovského příspěvku od celkové částky 220 000 Kč zbývá k vyplacení částka 16 252 Kč. V oznámení o zániku nároku na dávku č.j. 326689/18/PM ze dne 10.12.2018 je uvedeno, že z důvodu vyplacení celkové částky 220 000 Kč na dávce rodičovský příspěvek na uvedené dítě naposledy vyplacené ve výši 16 252 Kč, nárok na dávku zaniká k 30.11.2018. Z provedené rekapitulace vyplývá, že na rodičovském příspěvku byla ke dni 30.11.2018 vyplacena celková částka 220 000 Kč. S ohledem na uvedené, že ke dni 30.11.2018 žalobkyně vyčerpala celkovou částku rodičovského příspěvku ve výši 220 000 Kč a s odkazem na přechodná ustanovení zákona č. 363/2019 Sb., jímž se mění zákon o SSP, který nabyl účinnosti dnem 1.1.2020, a řádné odůvodnění rozhodnutí úřadu práce, žalovaný konstatoval, že nesplňuje podmínku pro přiznání nároku na rodičovský příspěvek od 1.1.2020 v celkové výši 300 000 Kč.

K odvolací námitce, že zákonnou podmínku, kterou je navýšení částky rodičovského příspěvku od 1.1.2020 odepíráno těm rodičům, kteří před 1.1.2020 vyčerpali částku 220 000 Kč, považuje za diskriminační, žalovaný uvedl, že nejdůležitější základní zásadou činnosti správních orgánů je zásada legality (zákonnosti). Touto zásadou je vázána veškerá činnost veřejné správy. Zásada legality vychází z ústavního principu vázanosti výkonu veřejné moci zákonem, a to podle čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, resp. čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, který stanoví, že státní moc může být uplatňována jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Žalovaný souhlasil s připomínkou žalobkyně, že úřad práce doručoval rozhodnutí jí, ačkoliv mu byla dne 26.3.2020 doručena plná moc k zastupování, avšak toto pochybení nemá mít vliv na platnost doručení ani na zákonnost vydaného rozhodnutí, neboť proti rozhodnutí bylo podáno včasné odvolání a materiální funkce doručení, tj. seznámení se

s obsahem písemnosti, tak byla naplněna. Závěrem bylo uvedeno, že žalovaný přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy, správnost napadeného rozhodnutí přezkoumal v rozsahu námitek uvedených v odvolání a dospěl k závěru, že rozhodnutí nebylo vydáno v rozporu s právními předpisy, proto odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

5. **Žalovaný** ve svém vyjádření k žalobě dne 6.8.2020 souhlasil s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání a popsal průběh řízení po podání žádosti žalobkyně dne 13.2.2020 o rodičovský příspěvek na dítě M. A., nar. X, s nárokem na dávku ode dne 1.1.2020 ve výši 16 233 Kč, přičemž uvedl skutečnosti zcela shodné jako v odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 28.4.2020 (viz shora). Dále žalovaný zdůraznil, že z obsahu spisu úřadu práce a z provedené rekapitulace vyplývá, že na rodičovském příspěvku byla ke dni 30.11.2018 vyplacena celková částka 220 000 Kč. Také bylo uvedeno, že po přezkoumání souladu napadeného rozhodnutí i řízení, které jeho vydání předcházelo a správnosti napadeného rozhodnutí v rozsahu námitek uvedených v odvolání, žalovaný dospěl k závěru, že rozhodnutí nebylo vydáno v rozporu s právními předpisy, proto odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Závěrem žalovaný vyjádřil, že napadené rozhodnutí je v souladu s hmotným i procesním právem a správní řízení netrpí vadami, pro které by bylo nutno toto rozhodnutí rušit, proto navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
6. **Ze zasláního správního spisu** vedeného v této věci soud zjistil, že skutečnosti uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného i v jeho vyjádření ze dne 6.8.2020 zcela odpovídají obsahu spisu. Napadené rozhodnutí bylo zástupci žalobkyně doručeno datovou schránkou dne 28.4.2020 a téhož dne nabylo právní moci.
7. **V podání ze dne 27.8.2020** žalobkyně sdělila, že nesouhlasí s rozhodnutím bez jednání a pro případ úspěchu požaduje náhradu nákladů řízení dle advokátního tarifu.
8. Podle **§ 30 odst. zákona o SSP ve znění účinném do 31.12.2019** rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, má nárok na rodičovský příspěvek nejdéle do 4 let věku tohoto dítěte, a to nejdéle do doby, kdy byla na rodičovském příspěvku vyplacena z důvodu péče o totéž nejmladší dítě v rodině celková částka 220 000 Kč, není-li dále stanoveno jinak. V případě, že nejmladším dítětem v rodině jsou 2 či více dětí narozených současně (dále jen "vícerčata"), má tento rodič nárok na 1,5násobek částky 220 000 Kč.
9. Dle **§ 30 odst. 1 zákona o SSP ve znění účinném od 1.1.2020** rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, má nárok na rodičovský příspěvek nejdéle do 4 let věku tohoto dítěte, a to nejdéle do doby, kdy byla na rodičovském příspěvku vyplacena z důvodu péče o totéž nejmladší dítě v rodině celková částka 300 000 Kč, není-li dále stanoveno jinak. V případě, že nejmladším dítětem v rodině jsou 2 či více dětí narozených současně (dále jen "vícerčata"), má tento rodič nárok na 1,5násobek částky 300 000 Kč.
10. Podle **§ 30 odst. 6 zákona o SSP** jestliže by po odpočtu úhrnu částky rodičovského příspěvku, která náleží za aktuální kalendářní měsíc, a všech částek rodičovského příspěvku již vyplacených za předchozí období od celkové částky rodičovského příspěvku zbývala částka, která je nižší než částka, která náleží za aktuální kalendářní měsíc, vyplatí

Shodu s prvopisem potvrzuje M.K.

se tato zbývající částka rodičovského příspěvku spolu s částkou náležející za aktuální kalendářní měsíc.

11. V **Čl. II (Přechodná ustanovení) bod 1. věta první a druhá zákona č. 363/2019 Sb.** je stanoveno: Rodičovský příspěvek ve výši podle zákona č. 117/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, náleží od kalendářního měsíce, ve kterém tento zákon nabude účinnosti, a to také rodiči, který pečuje o dítě nebo děti do 4 let věku, které jsou nejmladší v rodině, a zároveň nedočerpal k tomuto datu celkovou částku rodičovského příspěvku na toto dítě či děti ve výši podle zákona č. 117/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Zároveň se při stanovení nároku a výše rodičovského příspěvku podle zákona č. 117/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, přihlíží k částce rodičovského příspěvku vyplacené při péči o toto dítě nebo děti za dobu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
12. Dle **Čl. II bod 2. zákona č. 363/2019 Sb.** v případě rodiče, který sice pečuje o dítě nebo děti do 4 let věku, které jsou nejmladší v rodině, ale již dočerpал k datu nabytí účinnosti tohoto zákona celkovou částku rodičovského příspěvku ve výši podle zákona č. 117/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, již rozdíl mezi celkovou částkou rodičovského příspěvku podle zákona č. 117/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a nejvyšší částkou rodičovského příspěvku podle zákona č. 117/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nenáleží.
13. U **ústního jednání** konaného u zdejšího soudu dne 15.4.2021, jehož se žalobkyně nezúčastnila, zástupce žalobkyně setrval na podané žalobě a závěrem navrhl žalobě vyhovět. Zástupce žalovaného odkázal na napadené rozhodnutí i vyjádření k žalobě a závěrem navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.
14. Podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného z důvodů v ní uvedených. Soud však na základě všech zjištěných skutečností v této věci dospěl k závěru, že žaloba proti napadenému rozhodnutí žalovaného ze dne 28.4.2020 není důvodná. Žalobkyně totiž dle názoru soudu neprokázala, že by žalovaný postupoval v rozporu se zákonem ohledně rozhodnutí o zamítnutí její žádosti o rodičovský příspěvek, přičemž neznamená, pokud není rozhodnutí žalovaného podle představ žalobkyně, že je takové rozhodnutí nesprávné nebo diskriminační či dokonce v rozporu se zákonem.
15. Státní sociální podpora je koncipována tak, aby na jednotlivé dávky dosáhly všechny osoby v případě splnění zákonných podmínek, přičemž každá taková dávka je upravena zákonem a lze ji přiznat pouze při splnění všech zákonných podmínek, které ale nejsou jednotné.
16. Na základě shora uvedeného je soud přesvědčen, že žalovaný nepochybil, když zamítl odvolání žalobkyně a dostatečně srozumitelným způsobem se s jejím odvoláním vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 28.4.2020. V této věci se soud plně ztotožnil s obsahem odůvodnění napadeného rozhodnutí i vyjádření žalovaného, jelikož plně odpovídají předmětné zákonné úpravě. Rovněž soud přezkoumal zákonnost napadeného rozhodnutí i předcházející řízení, přičemž nezjistil žádné skutečnosti, které by mohly vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, jelikož rozhodnutí je srozumitelné a tedy i přezkoumatelné příslušným soudem; v rozhodnutí jsou také citována znění příslušných ustanovení zákona o SSP, na něž zdejší soud odkazuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje M.K.

17. Rozhodnutí žalovaného bylo vydáno oprávněným správním orgánem a v souladu s platnou právní úpravou, tudíž není nezákonné. Soud rovněž rozhodnutí žalovaného, stejně jako předcházející rozhodnutí ÚP, neshledal diskriminačním, jelikož zákonodárce stanovil v zákoně podmínky pro přiznání rodičovského příspěvku ve zvýšené výši od 1.1.2020 a správní orgány i soud jsou povinni předmětnou zákonnou úpravu respektovat, což se také v této věci stalo.
18. Námitka žalobkyně, že ze skupiny rodičů jsou však vyloučeni ti, kteří částku 220.000 Kč před 1.1.2020 dočerpali proto, že zvolili možnost rychlejšího čerpání dávky, kterou jim zákon nabízí, přičemž takový důsledek rychlejšího čerpání přitom nemohli předpokládat a ministryní práce byli naopak dlouho ujišťováni, že nárok na navýšení budou mít všichni rodiče dětí do 4 let, však není důvodná, neboť rozhodující nejsou vyjádření ministryně práce a sociálních věcí před vydáním příslušného zákona. Rozhodující je znění zákona uveřejněné ve Sbírce zákonů a tímto zněním jsou pak povinny se řídit správní orgány při svém rozhodování o podaných žádostech o příslušnou dávku, tj. v této věci o rodičovský příspěvek. Jakákoliv novela zákona nikdy nepokryje všechny varianty, které mohou nastat, aby se někteří občané necítili touto novelou poškozeni. Navíc žalobkyně předmětnou částku 220 000 Kč vyčerpala již ke dni 30.11.2018, tedy více jak rok předtím, než předmětná novela nabyla účinnosti a o délce vyplácení rodičovského příspěvku rozhodl úřad práce na základě její žádosti, a tudíž toliko na žalobkyni záleželo, jakou variantu zvolila.
19. Soud připomíná, že diskriminací se nerozumí jakékoli rozlišování, nýbrž jen taková situace, kdy „právní řád určitého státu vytváří nerovnost ve výkonu subjektivních práv nebo povinností, avšak neexistuje zde relevantní souvislost mezi touto nerovností založenou právním řádem a nerovností, která je z povahy věci vlastní subjektivnímu právu nebo povinnosti“. Rozlišování, které sleduje legitimní cíl a je přiměřené tomuto cíli, není zakázanou diskriminací. V této věci však nebylo s žalobkyní zacházeno odlišně než s druhými bez závažného důvodu, jelikož bylo postupováno v souladu s platnou právní úpravou.
20. Rovněž soud nezjistil, že by se žalovaný nedostatečně vyjádřil k námitkám žalobkyně uplatněným v odvolání proti rozhodnutí ÚP či v žalobě, i když žalobkyně je opačného názoru.
21. S ohledem na výše zjištěné skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl (**výrok I. rozsudku**), jelikož žádnou z žalobních námitek neshledal důvodnou, jak uvedeno shora. Soud toliko poznamenává, že dle zjištění v databázi do dnešního dne nebylo Ústavním soudem rozhodnuto ve věci vedené pod sp. zn. Pl. ÚS 1/20.
22. Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje M.K.

v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.). Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a nepřípustnost kasační stížnosti je uvedena v § 104 s.ř.s.

Plzeň 15. dubna 2021

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M.K.